*І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 183. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 10-го ЖОВТНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, OCTOBER 10, 1974 No. 183. VOL. LXXXI.

ВІДБУВСЯ КРАЙОВИЙ З'ЇЗД ТУСМ, АСКОЛЬД ЛОЗИНСЬКИЙ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Піттсбурґ, Па. (нд) — VII Крайовий З'їзд Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського (ТУСМ) відбувся тут в днях 28 і 29-го вересня і Аскольд Лозинський був переобраний на голову Крайової Управи ТУСМ в ЗСА.

З'їзд почався реєстрацією делеґатів і гостей в суботу 28-го вересня. Формально відкрив Крайовий З'їзд ТУСМ уступаючий голова Крайової Управи Аскольд Лозинський, вітаючи делеґатів і гостей. Після відкриття, о. шамб. Ярослав Данильчук, декан Піттсбурґської округи провів молитву. Голова Осередку Діяльности ТУСМ у Піттсбурґу, Анна Мельничук вітала приявних і побажала успіхів під час нарад.

З черги обрано Президію Крайового З'їзду в складі: Ігор Раковський — предсідник, Лев Іваськів — заст. предсідника, Ірина Столяр й Ірина Потапенко — секретарки.

Усні привіти виголосили Володимир Коваль від Української Народної Помочі і Євгенія Кузьмович від Головної Управи СУМА. На з'їзд наспіли письмові привіти від Ярослава Стецька, голови Проводу ОУН, Українського Конґресового Комітету Америки, Об'єднання Жінок ОЧСУ, ООЧСУ, МУН, „Зарево" і д-ра Дмитра Штогрина, академічного дорадника ТУСМ. Привіти прочитав предсідник З'їзду Ігор Раковський.

Після привітів, обрано три комісії — Мандатно-верифікаційну: Ірина Гошовська — голова, Анна Мельничук, Ярослав Лемеґа — члени; Номінаційну: Леся Окрух — голова, Ярополк Скальчук, Роман Борщ — члени; Резолюційну: Надя Дякун — голова, Галя Климук, Лариса Лозинська-Кий, Борис Потапенко, Христина Грицковян — члени.

За уступаючі керівні органи Крайової Управи звітували: Ірина Гошовська — секретарка, Орест Русинко — фінансовий референт, Надя Дякун — реф. преси й інформації, Аскольд Лозинський — голова.

Уступаючий голова, Аскольд Лозинський у своєму звіті, зреферував досягнення й недостачі проведеної праці. На східніх теренах ЗСА

(Закінчення на стор. 3-ій)

Започатковано акцію побудови пам'ятника Шевченкові в Параґваї

Буенос Айрес (М. Д.) — Українська громада міста Енкарнасіон в Параґваї вже започаткувала акцію побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові в центральній дільниці міста, яке уважається головним осередком українських громад в Параґваї. В тих цілях Управа Т-ва „Просвіта" з Енкарнасіону звернулася за порадами до Секретаріяту УЦР в Буенос Айресі та спільно пороблено заходи для устійнення намічених плянів, які мають бути викінчені ще до кінця біжучого року.

Управа Т-ва „Просвіта" в Енкарнасіоні викінчує влаштування набутої площі в розмірах 70 X 40 метрів, яка має бути засаджена відповідними деревами та квітами, як рівнож треба подбати про відповідне освітлення, — а знову бронзовий пам'ятник Шевченка буде вилитий в Буенос Айресі і опісля перевезений на місце призначення для його відкриття. З цієї нагоди заповідаються величаві врочистості при участи українських громад Арґентини, Бразилії та Параґваю. Ці три держави там зі собою сусідують і віддаль між Куритибою а Енкарнасіоном є на половину менша чим віддаль Енкарнасіон — Буенос Айрес. Знова віддаль українських скупчень в Місіонесі і українцями в Параґваї є зовсім незначна, бо їх розділяє ріка Парана, яка в тих місцевостях має кілька кілометрів ширини, але переправа поміж Енкарнасіоном і Посадас унормована та е справляне ніяких перепон. В тих справах ведуться ще відповідні переговори і їх висліди будуть своєчасно оприлюднені, щоб в такий спосіб дати належну підтримку українським скупченням в параґвайській провінції Ітапуа, які до тих плянів приступили дуже енерґійно та жертвенно.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВІДБУДЕТЬСЯ СПІЛЬНА НАРАДА ЄПИСКОПАТУ І УПРАВЛІНЬ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ МИТРОПОЛІЙ

Бавд Брук, Н. Дж. — „Українське Православне Слово" з жовтня ц. р. інформує, що 1-3 листопада цього року тут відбудеться чергова спільна нарада Єпископату і представників вищих церковних управлінь трьох митрополій — Української Православної Церкви в ЗСА, Української Греко-Православної Церкви в Канаді і Української Автокефальної Православної Церкви в Европі і Австралії.

ЮВІЛЕЙНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 30-РІЧЧЯ УГВР

Філядельфія. — Організації Українського Визвольного Фронту у Філядельфії інформують, що в суботу, 19-го жовтня 1974 р. в залі УСО „Тризуб" о год. 7-й вечора відбудеться Академія для відзначення 30-річчя Української Головної Визвольної Ради. Святочне слово виголосить віцепрезидент УГВР і голова Головної Управи ООЧСУ проф. Іван Вовчук. Після доповіді відбудеться мистецька частина.

НЮ ЙОРК ВІДЗНАЧИТЬ 15-ТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ СТ. БАНДЕРИ

Ню Йорк. — Організації Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку повідомляють, що в неділю, 13-го жовтня ц. р. о год. 12-ій буде відправлена Служба Божа і Панахида в 15-ту річницю смерти Провідника ОУН сл. п. Степана Бандери. Безпосередньо після Панахиди відбудуться в Домі ОУВФ при 315 Схід 10 вулиця в Ню Йорку Святочні Сходини з доповіддю д-ра Анатолія Бедрія. В Службі Божій і Панахиді молодечі організації і комбатантські товариства візьмуть участь з організаційними прапорами.

ВИСТАВКА ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТИ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон. — 86-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ірвінґтоні інформує, що заповіджена раніше кольорама — виставка дитячої творчости в Ірвінґтоні не відбулася 29-го вересня з огляду на погоду і вона відбудеться цієї неділі, 13-го жовтня, від год. 10-12-ої на площі школи св. Івана Хрестителя. Роздача нагород год. 1.30 по полудні. Дитячі праці можна ще приносити до суботи включно.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ЗАКЛИКАЄ ДО „НОВОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ" ДЛЯ ПОБОРЮВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ, ПРОПОНУЄ ПРОГРАМУ

Вашинґтон. — Президент Джералд Форд виступив у вівторок, 8-го жовтня, перед спільною сесією Конґресу із закликом до „нової мобілізації" для поборювання інфляції та запропонував у цій справі конкретну програму, яка включає обмеження імпорту нафти, розбудову власних джерел енерґії, деякі додаткові податки для заможніших та податкові полегші для бідніших і ряд інших заходів. Президент заявив, що на випадок, якщо не пощастило б „вибатожити" інфляцію, то вона „знищить нашу країну, наші доми, наші вольності, нашу власність і, вкінці, нашу національну гордість — так само певно, як будь - який добре озброєний воєнний ворог". Одним із головних засобів для „вибатоження" інфляції президент Форд вважає та пропонує однорічне збільшення податків на п'ять відсотків для корпорацій та для тих родин, річні прибутки яких виносять 15,000 долярів і більше, для поодиноких осіб, які мають сім з половиною і більше тисяч річних прибутків. Рівночасно із цим збільшенням податків для заможніших, президент Форд пропонує зменшення податків від тих родин й одиниць, які мають менші річні прибутки. Проте, першою пропозицією в програмі Президента для поборювання інфляції є справа збільшення сільськогосподарської продукції та

Президент Джералд Форд

стабілізації цін і нова енерґетична політика із зменшенням імпорту нафти при рівночасній розбудові власних джерел енерґії. Зібрані на цій спільній сесії Конґресу сенатори і конґресмени по різному прийняли і коментують пропозиції президента Форда: чолові члени Сенату і Палати Репрезентантів виразно одобрюють загальні напрямні запропонованої програми, але деякі законодавці, як республіканці, так і демократи, висловлюють також і ряд застережень, зокрема щодо пропозиції додаткових податків від родин і осіб із середніми прибутками. Економісти та деякі державні службовці вважають цілу програму президента Форда для поборювання інфляції за „невтральну", себто таку, що вона не збільшить інфляції, але також не багато причиниться для її припинення.

ДЕСЯТЬ ПРОПОЗИЦІЙ ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА

Вашинґтон. — У своєму виступі перед спільною сесією Конґресу 8-го жовтня в справі поборювання інфляції, президент Форд запропонував десять конкретних заходів:

1. ХАРЧІ — скасувати існуючі ще обмеження площі для управи рижу, земляних горіхів і бавовни з пляном збільшити продукцію і зменшити ціни на харчові продукти, при рівночасному запевненні достави необхідного пального та добрив для сільського господарства. Рада стабілізації платень і цін мала б виявляти практики, які призводять до зросту цін.

2. ЕНЕРҐІЯ — Створення Крайової Енерґетичної Ради, яка визначила б енерґетичну політику і програму. Раду очолить секретар внутрішніх справ Роджерс С. Б. Мортон. Імпорт нафти зменшити на один мільйон бочок денно до кінця 1975-го року. В 1980-му році виелімінувати всі фабрики, які користуються нафтою і природним газом як пальним, а видайність автомобілів збільшити у такій мірі, щоб їх зуживання пального протягом чотирьох років зменшилося на 40 відсотків.

3. ПРОТИТРЕСТОВІ ЗАХОДИ — Встановити закон для збільшення грошових кар за порушення протитрестових постанов із теперішніх 50,000 до одного мільйона долярів від корпорацій та з теперішніх 50,000 до 100,000 долярів від осіб.

4. ЗБІЛЬШЕННЯ ПОСТАЧАННЯ КАПІТАЛІВ — Схвалити закон для збільшення інвестиційних податкових кредитів із теперішніх сім і чотирьох відсотків до 10 відсотків, щоб в той спосіб причинитись для дальшого поширення індустрії.

5. ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ ІНФЛЯЦІЇ — Продовжити виплати безробіття на 13 тижнів та признати безробіття протягом 26 тижнів для тих, які не мають соціяльного забезпечення.

6. ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — Створити федеральну аґенцію, яка подбала б про податкові гіпотечні позички на закуп домів. Згідно з існуючим законом такі гіпотечні позички дають тільки федеральна Мешканева Адміністрація та Ветеранська Адміністрація і вони охоплюють тільки 20 відсотків усіх гіпотек.

7. ДОПОМОГА ЩАДНИЧО ПОЗИЧКОВИМ ІНСТИТУЦІЯМ — Уряд співпрацюватиме з Конґресом для розв'язки і полегшення проблем щадничо - позичковим інституціям, які потерпіли втрати з уваги на збільшені кошти будови домів, високі відсотки та відтягнення ощадностей.

8. МІЖНАРОДНА ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ — Схвалити закон „сприємливої" торговельної реформи. Президент не вияснив, що він розуміє під поняттям „сприємливої" реформи.

9. ФЕДЕРАЛЬНІ ПОДАТКИ — Встановити однорічний додатковий податок на п'ять відсотків від корпорацій та від родин із понад 15,000 долярів річного прибутку, а від осіб із сім з половиною тисяч долярів річного прибутку. Президент вважає, що ці додаткові податки принесли б приблизно п'ять більйонів долярів на покриття запропонованих ним нових програм. (Додатковий податок — це відсоток від суми заплаченого податку).

10. ВИДАТКИ — Президент запропонує відповідне зменшення федеральних видатків.

Сенат затвердив пропозицію про видатки на передвиборчу кампанію

Вашинґтон. – Після довшої дискусії Сенат остаточно затвердив 60 голосами проти 18 компромісову пропозицію обох Палат про фінансування федеральними фондами передвиборчих кампаній кандидатів на президента. Якщо закон увійде в силу, після підписання його президентом Фордом, демократичний і республіканський кандидати на президента ЗСА одержить кожний по 20 мільйонів долярів з податкового фонду. Політичні коментатори сподіваються, що закон увійде в силу вже в наступному році і з нього скористають кандидати у президентських виборах в 1976 році. Оборонці закону стверджують, що фінансування президентських кандидатів публічними фондами усуне небезпеку підкупства і остаточно обмежить витрати на передвиборчу кампанію. Голосування над цією пропозицією в Палаті Репрезентантів визначене на 10-го жовтня ц. р.

Президент Форд покищо не висловився в тій справі, але представник Білого Дому заявив, що ухвала має більші вигляди стати законом, якщо вона буде доставлена Білому Домові ще перед листопадовими виборами. Сенатор Едвард Кеннеді після голосування над пропозицією висловив думку, що подібна ухвала повинна бути прийнята для фінансування виборів кандидатів до Конґресу, бо „якщо вона добра для президентських кандидатів, то вона мусить бути доброю також для інших". Натомість сенатор Джеймс Аллен, демократ з Алабами, висловив своє застереження до закону ,кажучи, що фінансування кандидатів податковими фондами це надужиття податковців і їх тяжко запрацьованих грошей.

Генрі Кіссінджер почав відвідини Близького Сходу

Вашинґтон. — Після посиленої підготови і переговорів з представниками окремих держав Близького Сходу державний секретар Генрі Кіссінджер виїхав 9 жовтня на Близький Схід з пляном відвідати Єгипт, Ізраїль, Савдівську Арабію, Йорданію, Сирію, Альжирію та Марокко і перевести на найвищому рівні розмови на тему шляхів і способів досягнення тривалого миру на Близькому Сході. Про те, що американський Уряд прив'язує до цієї поїздки чималу вагу засвідчує той факт, що сам президент Форд прибув на аеропорт, щоб попрощати Генрі Кіссінджера і побажати йому успіхів.

Перша зупинка Г. Кіссінджера буде в Єгипті, де він зустрінеться з єгипетським президентом Садатом. На порядку дня є справа відновлення єгипетсько - ізраїльських переговорів з метою узгіднити звільнення Синаю. Як інформують, Ізраїль готовий відтягнути свої війська з Синаю при передумові, що між Єгиптом та Ізраїлем буде підписаний сепаратний договір про припинення стану війни. На це не згоджується Єгипт, ставлячи як передумову, щоб Ізраїль погодився на арабські вимоги в загальному, тобто звільнення всіх арабських територій і полагодження справи палестинських арабів.

165 МІЛЬЙОНІВ АМЕРИКАНЦІВ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ У ВИБОРАХ

Вашинґтон. — На думку урядових статистиків і експертів у цьогорічних виборах в ЗСА повинно взяти участь 165 мільйонів американців, тобто на 16 мільйонів більше ніж у 1970

ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ В СССР Є „ЗВИЧАЙНИМ ЯВИЩЕМ" — ТВЕРДИТЬ РОЙ МЕДВЕДЄВ

Москва. — Совєтський історик-дисидент написав і тепер поширює самвидавним порядком в Москві есей „Лекція з Вотерґейт і вигляди для детанту", в якому твердить, що совєтський уряд, а за його дорученням совєтська преса промовчували, чи применшували справу Вотерґейтської афери і усунення президента Ніксона з посади президента за зловживання владою тому тільки, щоб не виявити, яким важливим чинником може бути незалежна преса і незалежна судівнича система на шляху розкривання зловживання владою і корупції в державі. Згідно з твердженням Роя Медведєва, в СССР таких зловживань владою, як це виявилось у зв'язку з Вотерґейтською аферою в ЗСА, дуже багато і вони є „звичайним явищем" в СССР. Справа в тому тільки, що „совєтський естаблішмент є надійно захоронений не тільки проти фальшивих обвинувачень, але також перед леґітимним слідством у випадку дійсного зловживання владою".

У своєму есеї Рой Медведєв наводить конкретні приклади з совєтської дійсности, коли з доручення партійних чинників всяке слідство було припинуване, як тільки виявлялось, що воно загрожувало безпосередньо членам партії. Втручання партійних чинників у справи кримінального слідства в СССР не „вважається злочином в нашій країні" — пише Р. Медведєв. „Кожен знає, що на обшук, чи арештування окружного або провінційного службовця потрібний дозвіл місцевих партійних органів". В СССР звичайним явищем є підслухування поліцією громадян, зокрема дисидентів.

Враховуючи актуальну ситуацію в СССР, Рой Медведєв висловив побоювання про долю академіка Сахарова. Він відмітив, що Андрій Сахаров повинен би був одержати тепер Нобелівську нагороду миру, бо немає в СССР іншої людини, яка б на це високе відзначення у такій мірі заслуговувала. Як відомо, брат Роя Медведєва Жорж, який перебуває за кордоном, також висловився за те, щоб Нобелівську нагороду миру признано Сахарову. Цього як відомо, не сталося. З такою вимогою Рой Медведєв виступив, не зважаючи, що він не згоджується зі Сахаровим в оцінці ситуації в СССР, зокрема, коли йдеться про взаємини між ЗСА і СССР. Сахаров підтримує думку, що ЗСА повинні погодитися на збільшення торгівлі з СССР, але на базі відповідних концесій щодо еміґрації, а Рой Медведєв так удумку відкидає, вважаючи, що ЗСА не повинні ставити ніяких передумов, бо їх совєтський уряд і так не візьме до уваги, а погіршення американсько-совєтських взаємин матиме неґативний вплив на розвиток внутрішньої ситуації в СССР по лінії деякої лібералізації.

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

102

Д-Р МОРТОН ШУЛМАН ПРОПОНУЄ МЕДИЧНУ ПЕРЕВІРКУ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Торонто. — Газета „Торонто Сан" з 4 жовтня опублікувала вістку про те, що член онтарійської леґіслятури з рамени Нової Демократичної Партії д-р Мортон Шулман плянує відвідати СССР і безпосередньо зорієнтуватися в умовах, серед яких находяться совєтські в'язні. Зокрема д-р Шулман хотів би, як сам заявив, відвідати в тюрмі Валентина Мороза, засудженого на 14 років ув'язнення і перевірити стан його здоров'я. „Якщо він (В. Мороз) находиться у доброму здоров'ї, то тоді немає причини, чому б совєтська влада не хотіла погодитися показати його лікареві" — сказав кореспондентові газети М. Шулман, інформуючи, що досі він не одержав ніякої відповіді від совєтських чинників на свою аплікацію на візу до СССР разом з правом побачити Валентина Мороза.

У зв'язку з цим пляном д-ра М. Шулмана проф. В. Тарнопольський, олова Комітету Оборони Валентина Мороза, заявив, як пише канадська газета, що Валентин Мороз перебуває на голодовому страйку від червня і совєтська влада не дозволяє на ніякий з ним контакт.

Делеґація УЦР в Арґентині виїхала на авдієнцію з президентом Чіле в обороні В. Мороза

Буенос Айрес (М. Д.) — За посередництвом чілійської амбасади в Буенос Айресі, чілійський президент генерал Піночет дав свою згоду на спеціяльну авдієнцію для делеґації Української Центральної Репрезентації, щоб одержати від неї список арештованих українських інтелектуалістів, оборону яких проголосив створений нею Комітет оборони Валентина Мороза. Авдієнція була намічена на 3-го жовтня ц. р. в столиці Сантіяґо де українська делеґація мала предложити список арештованих, враз із домаганням їх звільнення до Міжнародної Ради Оборони прав людини.

Делеґація складалась із чотирьох осіб — голова УЦР Василь Косюк, і члени Комітету Оборони Мороза — інж. О. Хам і пані Марія Полоз та журналіст Мартінез Кодо і виїхала до Чіле 2-го жовтня ц. р. Ця подія викликала велике зацікавлення всієї арґентинської преси, яка обширно коментує звернення чілійського уряду в справі політичних в'язнів, як рівнож заходи Української Центральної Реперезентації в Арґентині в обороні історичних прав українського народу.

Додаток сен. Г. Джексона щодо еміґрації з СССР не вплине на зміну внутрішньої ситуації в СССР — твердить Жорж Медведєв

Вашинґтон. — Совєтський дисидент Жорж Медведєв, якого совєтський уряд позбавив громадянства СССР, у своїх свідченнях перед Сенатською комісією для зовнішніх справ заявив, що на його думку не має ніяких реальних підстав надіятися, щоб прийняття додатку сенатора Джексона до законопроєкту про зовнішню торгівлю у будь-якій мірі вплинуло на поліпшення внутрішньої ситуації в СССР. Зокрема цей додаток не допоможе совєтським громадянам у їхньому бажанні виїздити за кордон. Навпаки, в опінії Медведєва, прийняття додатку Джексона тільки погіршить ситуацію. За словами Медведєва, обмеження на відтинку подорожування для совєтських громадян „є предметом гострого критицизму, але є ілюзією надіятися, що ці обмеження будуть усунені, коли це буде остаточною передумовою для будь-якого роду торговельних взаємин між двома країнами (СССР і ЗСА)".

Совєтські далекосяжні ракети викликали тризогу в світі

Вашинґтон. — Як інформує преса, Совєтський Союз випробував минулого тижня свої нові далекосяжні ракети, які можна вистрілювати з підводного човна. Ці випробування, які встановили засяг ракети на 4.900 миль, викликали тривогу не тільки в ЗСА, але також в інших частинах світу, бо подібного типу ракета ЗСА відстає на 2.000 миль. Пресові кореспонденти відмічують, що Совєтський Союз правдоподібно забезпечить такими ракетами всю свою підводну фльоту. Згідно з опінією експертів, в СССР йдуть намагання забезпечити свої кораблі такими ракетами, які досягли б ЗСА через Північний полюс.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Духа свободи не зламати!

Могло здаватися, що з посиленням терору в Україні і арештами та засудами на довголітнє ув'язнення десятків провідних діячів руху опору в умовах совєтсько - російського поневолення всякі зовнішні прояви руху опору припиняться і поновно на українських землях запанує „спокій" терористичного сталінського зразку. Так не сталося і доказом на це є поява чергового, 7-8 числа, „Українського вісника", широковідомого у західніх країнах самвидавного українського періодика.

Чергове число „Українського вісника" появилося весною 1974 року, але щойно недавно примірник його одержано за кордоном. За своїм змістом воно нагадує давніші видання, але під деяким оглядом від них різниться. Як і у минулому, „Український вісник" розкриває ґеноцидну політику совєтсько - російського режиму в Україні, наводячи факти і описуючи події, які засвідчують про те, що готує Москва українському народові. Прикриваючись гаслами „інтернаціоналізму" і „будівництва комуністичного суспільства", Москва намагається приневолити, як пише „Український вісник", „ненавидіти все своє, рідне і по-рабськи плазувати перед усім російським, ставати перевертнями, відступниками і яничарами". За ствердженням редакції журналу, „керівництво КПСС взяло курс на формування політики етноциду неросійських народів".

В „Українському віснику" є й дещо нового, а саме незвичайно важливий наголос на факт повної безправности т. зв. „української радянської державности" під фірмою Української ССР. Щоб якнайсильніше це підкреслити і щоб замаркувати окупаційний характер режиму в цій нібито суверенній Українській ССР, редакція „Українського вісника" вирішила користуватися терміном „совєтський", а не „радянський", як досі. Національна політика ленінсько - сталінсько - брежнєвського зразку не йде по лінії інтересів поневолених націй в СССР, в тому й української, і єдиною альтернативою є повне унезалежнення України від Росії.

У такому контексті з'ясоване відношення до російського народу. Український спір совєтській національній політиці — це протиставлення „російському шовіністичному націоналізмові", боротьба за самозбереження, а не акція проти російського народу. „Український вісник" засуджує шовіністичний націоналізм і його речників, а також всі ті режимні елементи в Україні, які підтримують антинаціональну політику Москви. Особливо гостро редакція висловлюється на адресу правління Спілки письменників України, яке „перетворилося в орган духовного насильства — придаток КГБ і яке допомагає „душити українське художнє життя".

Поява нового числа „Українського вісника" — велике досягнення українського руху опору на сучасному етапі, а одночасно свідоцтво того, що дійсно „ніякі репресії, якими жорстокими вони не були б, не всилі зламати духа Свободи!"

Зайва поїздка

В кінці минулого місяця республіканський сенатор Джекоб Джевітс із Ню Йорку та демократичний сенатор Клейборн Пелл із Ровд Айленду, проти порад і бажань Державного департаменту, відбули поїздку на Кубу, щоб, за словами цих сенаторів, „розглянути можливості поліпшення відносин з Гаваною". Сенатори Джевітс і Пелл, як також деякі коментатори, твердять, що ця поїздка була корисна, бо „сам прем'єр Фідель Кастро" запевняв американських законодавців, що бажає встановити кращі відносини із ЗСА. Деякі коментатори також твердять, що поїздка була на часі, бо Кастро нібито старається звільнитися від впливів Совєтського Союзу й Америка повинна використати цю нагоду, щоб принаймні „зневтралізувати" ворога, який знаходиться тільки 90 миль від кордонів ЗСА.

Якщо Кастро старається поліпшити зв'язки з Вашинґтоном, то цього не можна було завважити в промові кубинського міністра закордонних справ Рауля Роа Гарсії, який в понеділок, 7-го жовтня, в об'єднаних Націях гостро заатакував Америку, закидаючи їй, між іншим, „брехню й ганебну поведінку" відносно держав - продуцентів нафти та обіцяв цим державам допомогу Куби „в боротьбі проти З'єднаних Стейтів". Міністер Роа також заявив, що передумовою будь-яких переговорів Гавани з Вашинґтоном мусить бути знесення „злочинної, примхливої, анархістичної та самозаперечної бльокади", яку ЗСА встановили проти Куби 12 років тому.

Ясно, що коли хтось справді хоче поліпшити відносини із своїм противником, то не нападає на нього з такою лайкою, як це зробив міністер Куби, та не ставить таких категоричних передумов, а старається дійти до якихось компромісів. Натомість промова кубинського міністра закордонних справ не містила жадних можливих компромісів, крім загальної завваги, що „детант повинен бути поширений на цілий світ". Повну рацію мав американський амбасадор до Об'єднаних Націй Джон Скалі, коли сказав, що за своїм змістом промова кубинського міністра виявилася цілком протилежною до старань інших держав Західньої Півкулі встановити „новий діялог з Кубою".

Отже, поїздка сенаторів Джевітса та Пелла на Кубу не була такою корисною, як вони її старалися представити. Ця поїздка могла навіть бути шкідливою, бо могла помилково переконати кубинських верховодів, що американський Уряд готовий піти на різні уступки, щоб тільки поліпшити відносини з Гаваною. На ділі, сенатори Джевітс і Пелл не репрезентували уряду ЗСА, а їхали на власну руку, маючи на це тільки згоду Сенатської комісії для закордонних справ, членами якої вони є. Правильно зазначували коментатори, що два сенатори не можуть провадити дипломатії ЗСА, а повинні залишити ведення закордонної політики в руках тих чинників, які за неї головним чином відповідають, тобто в руках Державного департаменту та Білого Дому. Отже, поїздка двох сенаторів на Кубу була щонайменше зайвою.

I. Світ.

БАМ

(1)

БАМ—коротка назва, але дуже важлива і трагічна, а для нас, українців, також вона нагадує про табори невільничої праці та використання молоді для тяжких робіт у далеких, напівдиких просторах півночі та совєтського Далекого Сходу, частина якого носить крім того українську назву від початків цього століття — Зелений Клин або Зелена Україна. У часи революції та громадянської війни 1917 - 1922 була також відома як Нова Україна.

В червні місяці ц.р. „Свобода" надрукувала була нотатку з київського часопису „Молодь України" про те, що з України виїхала в Сибір „ударна комсомольська бригада" для будови Байкало - Амурської Магістралі, яка має пов'язати Сибірську головну лінію з Далеким Сходом, довжиною 3.200 кілометрів.

Нам доводилося писати про цю магістраль у „Свободі" в 1954 році, 16 липня, в ч. 134. У тій статті було обговорено головно трасу цієї важливої залізниці, яку почали будувати ще перед Другою світовою війною, від станції Тайшет на Сибірському Залізничому Шляхові до міста Брадськ. В тій статті, на жаль були трапилися тоді певні неточності, бо головна траса БАМ тепер змінена і проходить трохи більш на південь, як проєктувалося в ті часи, двадцять років тому. Але, в основному, всі дані залишаються вірними, зокрема ті, що обумовлені положенням гір та річних долин, що ними будівнич і будуть укладати цей великий шлях.

Ідея такої будови не нова. Вже в початках 1930 років висилалися численні експедиції обслідувати ті місцевості, через які можна було б побудувати залізницю. Наявність такої залізниці усунула б можливу загрозу для зв'язку Сибіру з Далеким Сходом, що в той час обслуговувався єдиною залізницею — Амурською. Остання, в головному, проходить вздовж ріки Амур і була занадто загрожена, коли в Манджурії була заснована японцями Імперія Манджу-Ґо.

Зацікавлення цією будовою велике не тільки на Далекому Сході, — ми не говоримо вже про японців, які слідкували за кожним кроком Совєтів на Далекому Сході і взагалі Сибіру, — але і в Европі також був інтерес до цього амбітного пляну. Навіть серед українських науковців та економістів було виявлено також значне зацікавлення ним, і на засіданні економічного семінару в Українському Науковому Інституті у Варшаві відбулася на весні 1935 року доповідь інж. В. Яновського про „Залізничий транспорт у СССР", в якій він підкреслив, що майже всі залізничі будови в Совєтському Союзі переводяться в основному для стратегічно - військових завдань. Він навів приклад розпочатої будови БАМ — „Байкало - Амурської магістралі", що мала забезпечити зв'язок Сибіру з Далеким Сходом на випадок появи японського фронту. (Див. „Економічний Семінар УНІ у Варшаві, ч. 1 стор. 18-19, червень 11, 1935 р.)

Вже в 1926 році концепція розбудови східніх районів СССР була переведена через З'їзд президії Держпляну. У зв'язку з цими проєктами велася значна боротьба між т.зв. „східняками" та прихильниками центральних районів, головно Донбасу. Перемогла „східня" група й у резолюціях XII З'їзду ВКП ця перемога „Сходу" була затверджена, тоді ж було висунуто твердження, що положення Донбасу є небезпечне зі стратегічного погляду.

У період 1930-1937 років, як уже було сказано, було багато експедицій у різні місцевості траси БАМ'а. Тоді переважав проєкт т.зв. північного пляну, що тепер значно змінений, бо замість вести лінію залізниці від Усть - Кута на річці Лена далі на північ до Кіренська, а звідти вже повертати на схід, — новий проєкт веде залізницю до північного берегу озера Байкал, де до нього впливає ріка Ангара, її верхня течія. Це є той пункт, що часопис „Молодь України" називає „Зоряна". Цей варіянт залізниці і є т.з. „південний". Причиною зміни є те, що Москва хоче пов'язати цю магістраль з певними центрами, важливими для розвитку певної промисловости: на шляху від міста Нижнє - Ангарська шлях має пройти біля місцевости Удокан, де є великі поклади мідної руди, у розроблення яких Кремль має намір втягнути японські та европейські капітали (Франція). Відсутність транспорту відсував можливість участи чужинецьких капіталів. В останньому часі на проєкт неґативно впливає також непевність взаємин вже не з Японією, а з Китаєм.

Нова залізниця пройде через місцевості, де є мінімальні поселення, дика природа, гори, ліси. Переходячи гірські пасма, доведеться будувати не тільки мости, але також багато тунелів, коли траса проходитиме через гірські кряжі, які, на превелике совєтське нещастя, положені впоперек шляху, зокрема, між рікою Верхньою-Ангарою та рікою Олекма.

Південний проєкт залишає далеко на північ групу гір, що підносяться аж до 8 тис. стіп. Це є лінія, яка буде проходити на південь від Станового кряжу, або системи гір під цією назвою. Щоправда, попередній „північний проєкт" мав також певні промислово - економічні вигоди, бо дав би можливість пов'язати поміж собою багаті райони Якутії. Один такий район, район Чульмана, вже сьогодні пов'язаний через Тиндиськ; він має великі поклади вугілля, що будуть експортуватися та вживатися для сталевої промисловости. Японія погодилася на вклад капіталів у Чульманський проєкт, що буде виносити поверх 450 мільйонів долярів.

(Продовження буде)

I. Лішка

СОВЄТСЬКІ ТАНЦІ

„Комсомольская Правда" помістила статтю під заголовком „Танці", в якій подала листа якоїсь Людмили з Алма Ати. Вона пише: „На наших публічних танцях людина може бути принижувана, а навіть побита, але ніхто — подумайте, ніхто не стане в її обороні. Навіть музика не перестане грати". І ця 21-літня Людмила розповідає далі, що п'яний хуліган Віктор побив її у танцювальній залі, але ніхто не інтервеніював.

На цей лист, поміщений в „Комсомольській Правді", редакція дістала сотні листів від читачів. Подаємо деякі з них, автори яких мали нещастя бути свідками подібних подій, як гості або організатори публічних танців.

Сержант Мойсеєв каже, що приходив на танці, бачив подібні випадки. Це розбещені танці псують хлопців і дівчат. Вони санкціонують жах, нахабність і байдужість. Пора зробити кінець цій особливій психології й моралі. Ірина В. з Сєвєродонецька звіряється, що часто ходила на танці; вони були для неї нудні, але вона вірила, що привикне до них. Не привикла: — „Вам слід би побачити, який недоумкуватий вигляд обличчя в кожного тоді. Я не перебільшую, сама переживала це. Танцюєте й танцюєте і раптом здаєте собі справу з того, що ні про що абсолютно не думаєте. Ваші очі тоді круглі наче ґудзики, звуки доходять з дуже далека, а ви рухаєтесь, наче машина, попросту, наче машина".

21-літня студентка Н. Григор'єва з Казані згадує, що ще маленькою дівчинкою мріяла, що буде ходити на публічні танці, як підросте. Та її мрії не сповнилися, — вона не ходить, бо не хоче, щоб її ображали. Але чомусь ця мрія маленької дівчинки залишилася — взяти бодай раз участь у гарному, привабливому танці, не згадуючи вже про баль.

В. Смірнова (місцевости не подано) каже, що рідко ходить на танці, але не тому, щоб не любила танцювати: „Не ходжу тому, бо по такому танці мій настрій зруйнований на цілий тиждень. Навіть добра музика (яку там рідко можна почути) не винагородить поганого настрою, що зродився наслідком поганої мови й бійок, що стали нормальним явищем на цих зборах. Не думайте, що ми покірно зносили це. Ні, ми боролися, але людина сама на полі бою нічого не вдіє. Всі знають, що діється на публічних танцях (з тими включно, що влаштовуються Комсомолом), але з якоїсь причини кожний примикає очі на це й, на жаль, почуєте ще традиційне: „Ви самі винні в цьому. Порядні люди не ходять на публічні танці". Але ж бо ми маємо так багато публічних танців у цій країні, то чи можливе, що на них бувають лише „непорядні" люди? Та найважніше, що багато людей уважає мене за таку, що „не йде з духом часу". Виходить із того, що це є нормальне, й не оплатиться бунтуватися. Сумно, що вже 14 або 15-літня особа вважає такі події під час танців нормальними і не бачить у них нічого жахливого".

Надя Ц. з Новосибірська заявляє: „Відразу можна зорієнтуватися, чи вечір буде приємний. Ще ви не ступили на танцювальну підлогу, а вже можете чути п'яні вигуки, а, хто проходить попри вас, почуєте, як від нього заносить таким сильним дихом алкоголю, що відразу тратите охоту до танцю, або навіть забираєтеся геть". Е. Верков (морський архітект із Ленінграда) з жінкою працює в „Бабушкіновому Саді Розваги й Культури". Він каже: „Хто п'яний, того викидаємо із залі при допомозі дружинників і робітників фабрики... Якщо ваше вбрання невідповідне до святкового настрою, не впустимо вас, а якщо вийнятково впустили б вас, то наша коротенька балачка впевнить вас, що другим разом прийдете відповідно зодягнені. Якщо танцюєте непристойно й вульгарно, сідайте собі на місці, не танцюйте, дивіться як інші танцюють. (З такими даємо собі раду самі, без сторонньої помочі). Провадимо картотеку тих, що поводяться непристойно, по-простацьки".

М. Караманов, член свердловського комсомолу, каже, що він і товариші розпитували по домах, у школі, чи фабриках про тих молодих людей, які авантуруються на публічних танцях і які вже були зареєстровані на міліції. За один рік було 148 таких випадків.

Аліна Чернова з Кисловодська признається, що з товаришками тричі перечитувала статтю „Комсомольської Правди", але не могла зрозуміти автора. Не раз бачила на танцях, як деяка дівчина поводиться в такий глупий спосіб, що навіть вона сама повинна б знати, що вона робить. „Я все погоджувалася з цим, що таких дівчат прозивали, коли вони відмовлялися танцювати. Якщо такі зарозумілі приходять на танці, то повинні достосуватися до інших". Валерій З. із Ґурєва каже, що таких самих п'яних хлопців, такі самі бійки мають вони і на своїх танцях. Міліціонери випроваджують п'яного, але за хвилину він з'являється іншими дверима. Він лається, ображує і з кожним починає авантюру. „В Ґурєві не маємо куди піти, лише на танці й до кіна".

Лєна й Галя з Первомайська, обидві 17-літні, почали цього року ходити на танці. Ще ніодин вечір не відбувся без бійки: „Якже ж ми побачили, що діється на тих танцях, перестали ходити". — А. Дмитрієв із Перми одверто заявляє, що не погоджується з автором у справі п'яних на танцях: „Пити — й іти до роботи — це вважаю невідповідним. Але пити й іти на танці, це — я певен того — зовсім нормальне". Зіна Ц., Валя К., Віра Н. і інші робітниці з фабрики верхнього одягу в Балашові заявляють: „Ми прочитали статтю колективно. Таке саме діється на наших танцях. Що ж у цьому такого незвичайного? А щодо того, що молодь приходить на танці випивши, то що ж такого, та ж вони молодь!" Вкінці І. Єфремов із Ленінграду: „Якщо залишите на боці тривіяльні подробиці, то докопаєтеся до коріння цього феномену, який на наш сором став щоденною подією, а який віддзеркалює поняття, яке молоді люди мають про мораль і поведінку. Ця справа стосується не лише самого Віктора. Він попросту продукт публічних танців. Виною в цьому є обставини, які зроджують людей, таких як Віктор, і дають їм нагоду ходити собі безкарно. Багато більше треба би написати про ті обставини і з ними треба би рішуче боротися".

Голоси читачів

ЩОБ НАС НЕ КРИВДИЛИ

Побачивши, що телевізійна станція CBS не подала нічого про українську демонстрацію в Ню Йорку 29-го вересня, я того ж вечора, а опісля на другий день подзвонила до CBS, щоб висловити своє незадоволення. Мене сполучили з п. Обергом (мр. Оберґ) і на мій запит, чому CBS не подало вістки про українську демонстрацію і як вони рішають про що інформувати, а про що ні, він відповів, що їхні репортери є висококваліфіковані і професійні люди (це він дуже підкреслював) і що вони та ще інші є кваліфіковані рішати, що заслуговує на вістку, а що ні! Він почав закидати мені, що це ми, українці, а не CBS упереджені, але не сказав проти кого чи проти чого. Я ще до цього часу не мала змоги обвинувачувати CBS за їхнє неґативне наставлення до нас. Він чомусь гостро висловлювався, видно мав уже не один телефон в тій справі. Це була 9:15 г. ранку. Розуміється, мене це дуже обурило і я почала телефонувати до моїх приятелів і знайомих, щоб вони телефонували до CBS. Показалось, що дехто кликав і мав подібну відповідь. Їх це теж обурило і ми спільно взялися до роботи. Багато осіб, головно жінок, потелефонувало до CBS в понеділок і у вівторок після демонстрації. Результат був такий: п. Джордж Дессарт, екзекутивний асистент віцепрезидента, відтелефонував до деяких людей, як п. Оксани Стеранки, проф. Володимира Петришина, п. Камілії Смородської, до мене та до інших, подаючи всім ту саму причину: CBS, мовляв, назначило репортера, але він захворів і тому, що в цю неділю відбувалося аж три демонстрації, вони „на превеликий жаль" не могли (чи радше не мали кого) післати на українську демонстрацію. Він підкреслював, що CBS дефінітивно не ставиться з упередженням до українців, і т.д. Розмови ці тривали доволі довго (зі мною около 35 хвилин) і кожне з нас старалося з'ясувати українське становище, зокрема ситуацію в Україні. Цікаву розмову мав зокрема проф. В. Петришин.

Щоби на тому не закінчилося ми рішили писати листи, висловлюючи наше незадоволення поведінкою CBS.

Ми стараємося цю кампанію розширити, але наші можливості обмежені.

Моя пропозиція така: щоб „Свобода" в якийсь спосіб вплинула на своїх читачів, щоб вони писали листи до CBS і висловлювали своє незадоволення чи здивування, що CBS нічого не подало про українську демонстрацію, в якій взяло участь 10,000 осіб. Ми не повинні цю нагоду пропустити, бо думаю, що це перший раз, що CBS виправдувалось.

Багато з нас не здають собі справи, яку вартість має лист похвали чи незадоволення в американському світі! Ці листи можуть не осягнути багато, але хоча другим разом вони добре застановляться, чи ігнорувати нас чи ні — бо все ж таки хтось мусить на всі ці телефони відповідати, листи читати — все це забирає час, а час — це гроші!

Ольга Гнатейко
Клифтон, Н. Дж.

□

Вважаю доцільним розгорнути акцію протесту української спільноти супроти легковажного ставлення частини американської преси, радіо і телебачення. Усім нам аж надто відоме протиукраїнське наставлення збоку багатьох осередків інформації, але ж сама свідомість цього явища не призведе до зміни.

На мою думку, тут необхідна добре обдумана і зорганізована акція усієї української спільноти під проводом УККА з допомогою преси. На цей раз маємо діло із свідомим придушенням вільної інформації збоку CBS.

Листи протестів, якщо не спонукають CBS до зміни становища, то бодай доведуть до їх відома, що українська спільнота точно розуміє їхню ролю, коли виринає українська справа на світовій арені.

Копію мого листа до CBS залучую.

Д-р Володимир Базюк
Бруксайд, Н. Дж.

О. Гайський

СЛОВО РІДНЕ, МОВО РІДНА...

(Проф. д-р Михайло Лесів про нашу мову й нашу молодь в Америці та про наш Гарвардський Центр)

(2)

Мене приємно вразив факт, що молодь, з якою я зустрічався, головним чином у Гарварді, говорить по-українському гарно, деколи чистіше і гарніше, ніж її батьки. Ці молоді люди винесли з дому знання рідної мови, крім цього, читаючи, говорячи між собою, слухаючи лекцій, дискутуючи, з дня на день підвищують своє знання мови. Вони хочуть знати цю мову якнайкраще. Багато питають, критично дивляться на мовні промахи: мають до мови підхід раціональний, як годиться студіюючій молоді. Це настроює оптимістично, бо ці люди починають входити у життя, і майбутнє української громади в Америці буде таке, якими вони є...

На цьогорічній Літній школі у Гарварді на початковому й середньому курсах української мови вчилося 25 студентів. Мені, очевидно, важче говорити про інші осередки, бо їх я менше знаю, але молоді українці, які відвідували Гарвард, (українську) мову знали задовільно, хоч багато з них не займається гуманістикою в університетах.

Не забуваймо теж, що є молоді неукраїнці (і їх щораз більше!), які приходять до Гарварду вивчати українську мову. Декілька таких було і цього року.

Питання: Яке зацікавлення предметом української мови Ви зустріли у студентів катедри української мови, а яке у курсантів Літньої Школи?

Відповідь: Студенти, які займаються українською мовою на університеті, мають у цьому науковий інтерес. Вони цікавляться структурою сучасної української літературної мови, її історією, її різновидами. Деяким це потрібно до порівняльних студій, декому — до розуміння старших українських текстів, дехто має намір присвятитися дослідженню української мови. При нагоді мова таких студентів стає щораз краща у практичному вжитку (розмовному та письмовому). Отже: почерез пізнання практичного мовлення до наукових цілей, мета — більш наукова.

Студенти Літньої школи передусім хочуть пізнати, або поправити собі українську мову практично. Тут, звичайно, також не можна без наукового підходу, без граматики, порівняльного пояснювання деяких справ. А втім, може і серед них є люди, які цю мову будуть досліджувати і займатися її навчанням інших.

Цікаво, що на запитання учасників початкового курсу (Літньої школи), чому вони вирішили вивчати українську мову, я дістав такі відповіді: Чотири учасники подали як причину своє українське походження... Українська мова потрібна для студій української історії (2), літератури (2), для порівняльних літературних студій (одна студентка - полоністка й один студент - русист)... Одна особа була в Києві і „це було дуже цікаво", одна зазначила, що хоче відвідати батьків своїх родичів в Україні, а ще інша заявила, що знає мову пасивно (розуміє), а тепер хоче знати її також активно (говорити). В дальших відповідях як ціль вивчання української мови подано „знання для себе", спроможність передати знання мови своїм дітям, навчати дітей у школі (в Канаді), чи успішнішу працю серед української громади.

Студенти середнього курсу (Літньої школи) давали також цікаву мотивацію, між іншим: бажання, через краще знання мови, бути свідомішим своєї рідної культури, краще працювати серед українців — таку відповідь дали зокрема учасники - священики, пізнати українську мову нарівні з англійською і т.п. Переважав підхід раціональний, мудрий, реальний. І це радує...

Питання: Які можливості розвитку студій української мови Ви бачите в Гарвардському Центрі Українських Студій?

Відповідь: Гарвардський Центр дає великі можливості розвитку українознавчих студій, в тому числі також української мови, бо:

1. славістика тут стоїть на високому рівні, деякі зі славістів цікавляться теж українською мовою у своїх порівняльних дослідженнях;
2. українське мовознавство тут є у бажаному контексті споріднених гуманістичних наук (історія, літературознавство) та інших філологій;
3. на високому світовому рівні стоїть загальне мовознавство;
4. є добра бібліотека з великою кількістю потрібних книжок, мікрофільмів, джерел. В цьому році колекція незвичайно поповнилася (згадати хоча б надзвичайну бібліотеку п. М. Бажанського, передану Гарвардському Центрові) і поповнюватиметься й надалі (одне таке поважне поповнення вже авізоване — прим. О.Г.);
5. ростуть молоді люди — студенти, які своїми здібностями і працьовитістю дають запоруку розвитку українського мовознавства в Гарварді.

Питання: Як виглядала Ваша праця на катедрі української мови ГЦУС? Як виглядала праця Ваших студентів? Восени, мин. року один звітодавець із Детройтського З'їзду Представників ФКУ, писав, буцім то „три катедри українознавства в Гарварді лежать облогом"...

Відповідь: У цьому семестрі я провадив середній курс української мови (продовження того, що в попередньому році називалося „початковим курсом"), далі, курс граматики сучасної української літературної мови та курс історії української мови — в сумі 8 (вісім) лекційних годин на тиждень.

(Продовження буде)

ВІДБУВСЯ КРАЙОВИЙ З'ЇЗД ТУСМ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

виявили активну працю осередки в Піттсбургу, Філядельфії і Йонкерсі. На жаль, західні осередки, як Детройт і Чикаго, здеактивізувалися — й їхня праця майже припинилася. Звітодавець дальше подав хронологічний звіт відбутих панелів, голодівок в обороні Валентина Мороза, виступів на телевізійних програмах в Піттсбургу, видання книжок й інформаційних летючок тощо.

В дискусії над звітами взяли участь: Олег Миськів, Богдан Футала, Олесь Черінь, д-р Анатолій Бедрій, Лариса Лозинська-Кий, Галя Климук і Лев Іваськів.

Після дискусії відбувся панель на тему: "Working for Ukraine through American politics", в якому взяли участь Стефан Поступак, републіканський кандидат до Конгресу з Пенсильвенії, інж. Богдан Федорак і Євген Іванців, голова СУСТА. З огляду на перешкоди, д-р Богдан Футей, який кандидатує на конгресмена не міг приїхати, щоб взяти участь у панелі. Панелісти розглянули практичні можливості праці в американській політичній системі в користь України, підкреслюючи, що тільки активна участь у рямках американської політики, наприклад голосування в виборах, може здобути наглядні успіхи. Опісля панелісти відповідали на запити.

Наступною точкою програми було уділення абсолюторії уступаючій Крайовій Управі ТУСМ, яку на внесок Контрольної Комісії схвалено одноголосно.

Звіт Мандатно-верифікаційної комісії подала її голова Ірина Гошовська. На Крайовому З'їзді було 80 зареєстрованих осіб, 53 приявних делеґатів, 19 мандатів переданих приявним делеґатам, і 8 гостей.

Леся Окрух, голова номінаційної комісії, відчитала листу нової Крайової Управи: Аскольд Лозинський — голова, Надя Дякун — заст. голови на схід, Леся Окрух — заст. голови на захід, Роман Зварич — секретар, Анна Мельничук — фінансовий референт, Борис Потапенко — політично-програмовий реф., Лев Іваськів — реф. преси й інформації, Тарас Дрозд — реф. зовнішніх зв'язків. До Контрольної Комісії ввійшли Мирон Биц — голова, Богдан Гошовський, Юрко Смик, — члени. До Товариського Суду: Роман Борщ — голова, Рома Лісович, Ярослав Лемеґа — члени. Нову Крайову Управу на 1974-75 рік обрано одноголосно.

Ввечорі о год. 5:30, кап. Анатолій Радиґін, кол. в'язень совєтських концтаборів, виголосив доповідь на тему: „Валнтин Мороз — символ українського спротиву". А. Радиґін розповів про зустріч з Валентином Морозом та іншими українськими політв'язнями, зокрема Юрком Шухевичем, сином ген. Романа Шухевича-Тараса Чупринки. Після доповіді присутні мали нагоду ставити запити. На цьому закінчено програму першого дня Крайового З'їзду ТУСМ. Вечором відбулася спільна вечеря в залі церкви св. Володимира й опісля забава.

Чергова сесія Крайового З'їзду відбулася в неділю в год. 11-ій рано, на якій голова Резолюційної комісії, Надя Дякун, прочитала проєкт резолюцій. Делеґати перевели дискусію над проєктом резолюцій та внесли деякі зміни й нові пропозиції, над якими відбулося голосування. Після дискусії ухвалено резолюції. Перед закриттям Крайового З'їзду обмірковано внески й побажання. Ігор Раковський, предсідник, закрив VII Крайовий З'їзд подякою делеґатам та Осередкові Діяльности ТУСМ в Піттсбургу за підготову З'їзду.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2

СУЖА ДИСКУТУВАТИМЕ ПРО ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ ЗСА

Ню Йорк. — Продовжуючи в цьому новому осінньо-зимовому сезоні серію дискусійних вечорів, присвячених проблемам політики, економіки і культури, Спілка Українських Журналістів Америки влаштовує в п'ятницю 11-го жовтня в Літературно - Мистецькому Клюбі у Ню Йорку вечір, присвячений американській закордонній політиці. Участь у панелі візьмуть публіцисти, які віддавна цікавляться різними аспектами американської закордонної політики, д-р Володимир Душник, мґр Роман Ільницький і ред. Ярослав Гайвас. Керівником панелю буде ред. Іван Кедрин. Початок о год. 7.30 вечора.

Президент Форд вдруге заповідає вето проти ухвали припинити допомогу Туреччині

Вашингтон. — Президент Джералд Форд вдруге перестеріг Конґрес, що він не підпише схвалену вже раніше Палатою Репрезентантів резолюцію про припинення військової допомоги для Туреччини і що він поставить вето навіть у випадку, коли б така резолюція була б схвалена Сенатом, який розглядатиме цю справу 10-го жовтня ц.р. Пересторогу Президента передав Сенатові пресовий секретар Білого Дому Рон Нессен. У своєму зверненні президент Форд звертає увагу законодавцям, що у справі Кипру пороблено вже цілий ряд заходів і деякі з них увінчалися успіхами. Ухвалення такої постанови, каже Президент, могло б цілковито зірвати можливості ведення дальших переговорів і погіршити цілу ситуацію на Кипрі. Представник Державного департаменту заявив представникам преси, що з огляду на винесення цієї справи в Конґресі, поїздку державного секретаря Генрі Кіссінджера до Туреччини треба було відкласти, бо вона ледве чи принесла б якусь користь.

Дискутована резолюція про припинення військової допомоги Туреччині спричинилась до збільшення напруження між Білим Домом і Капітолем та поодинокими законодавцями, головно демократами, які в обидвох Палатах і в окремих комісіях, що розглядають цю справу, гостро опрокидують пропозиції державного департаменту. Сенатор Томас Ф. Іґелтон, демократ з Місурі і конґресмен Бенджамін С. Розентал, демократ з Ню Йорку, які являються провідниками цієї „анти-турецької" коаліції, заповіли зустріч сенаторів і конґресменів на п'ятницю, 11-го жовтня ц.р. для обговорення виключно тієї справи. Якщо б однак Сенат схвалив їхню пропозицію 10-го жовтня, то конференція не відбудеться, але обидва законодавці заповіли, що слідкуватимуть за розвитком справи аж до часу, коли вона не стане законом.

„НЕВОЛЬНИК" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Управа Українського Оперно - Драматичного Ансамблю в Ню Йорку інформує, що в неділю, 20-го жовтня 1974 р. о год. 4-ій по полудні в залі „Філядельфія Кук Гайскул" (Лауден і Олд Йорк роуд) у Філядельфії, названий Ансамбль виконає історичну п'єсу М. Кропивницького (яка була написана за відомою поемою Т. Шевченка) „Невольник".

Передпродаж квитків в крамниці „Оріон", а перед виставою від год. 2-ї в Домівці СУМА.

Увага! АСТОРІЯ! Увага!

35-ий ВІДДІЛ ООЧСУ, ОСЕРЕДОК СУМА І ВІДДІЛ ОЖ ОЧСУ в АСТОРІЇ, Н. Й.

— влаштовують —

дня 13 жовтня 1974 р. в домівці СУМА

при 34-14 31-ій Авеню

о год. 5-ій веч.

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ

для відзначення 15-ої РІЧНИЦІ СМЕРТИ сл. п. СТЕПАНА БАНДЕРИ і 20-ої РІЧНИЦІ ГЕРОЇСЬКОЇ СМЕРТИ 500 ЖІНОК у КІНҐІРІ

В ПРОГРАМІ:

1. Доповідь д-ра А. Бедрія про сл. п. Степана Бандеру.
2. Доповідь пані Н. Хоманчук про геройську смерть 500 жінок у Кінґірі
3. Виступ сумівців Осередку СУМА в Асторії
4. Деклямації учениць Школи Українознавства в Асторії

В церкві Чесного Хреста в Асторії, після співаної Служби Божої буде відправлена

ПАНАХИДА

До численної участи в ПАНАХИДІ і ЖАЛОБНИХ СХОДИНАХ запрошує все Громадянство Асторії і всього Квінсу

Комітет Організацій Визвольного Фронту

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в АЛЛЕНТАВН, Па.

ВІДДАДУТЬ ПОШАНУ

ГЕРОЯМ

І ПРОСЛАВЛЯТЬ

500 ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ КІНҐІРУ

в неділю, 13-го жовтня 1974 року

о год. 3:30 по пол.

в залі Ст. Франціс

4-та вул. і Ліберти, Аллентавн, Па.

В АКАДЕМІЧНІЙ частині приймають участь — П. Миґаль — доповідь на тему: „Поклін Героям", яка буде переплітана деклямаціями, що виконають сумівки Нюйоркського Осередку.

У ВОКАЛЬНО-МУЗИЧНІЙ: виступить мандоліновий ансамбль СУМА з Філядельфії під кер. д-ра І. Кунаша та секстет під кер. п-ні Кунаш.

Перед Академією будуть відслужені ПАНАХИДИ у всіх Українських Церквах.

Запрошуємо все Громадянство до участи.

ОУВФ

ПРОФ. КОРНИЛО ЯВОРІВСЬКИЙ

помер саміиньо 1-го жовтня 1974 року в Лос Анджелес, Каліфорнія.

Народився 29-го серпня 1898 р., в Коломиї над Прутом, Україна.

ПОХОРОН відбувся 12-го жовтня 1974 р. з похоронного заведення МекКінлі на католицькому цвинтарі Кальварія в Лос Анджелес, Каліфорнія.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПРИЯТЕЛІ

Кромі квітів на могилу Дорогої Тети бл. п. ЛЬОНІ ГЕРАСИМОВИЧ з роду ОМЕЛЬСЬКИХ складаю 800.00 долярів на пресовий фонд пластового журналу „ЮНАК".

Cleveland, Ohio — Д-р ПАВЛО ОМЕЛЬСЬКИЙ

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 8-го жовтня 1974 року упокоївся в Бозі на 82-му році життя, наш Найдорожчий ТАТО і ДІДУНЬО

бл. п.

МИКОЛА ЯРЕМКО

народжений в Жапалові, пов. Ярослав, Україна, б. підстаршина Української Галицької Армії, учасник Визвольних Змагань, відомий громадянин, б. купець в Ярославі, Україна.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 11-го жовтня 1974 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Senko Funeral Home, 213-215 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 12-го жовтня 1974 року о год. 9:30 ранку з церкви св. Духа в Північному Брукліні, на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

доньна — ГЛИКЕРІЯ СЛАВЕЦЬКА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і синами: ІГОРЕМ і РОСТИСЛАВОМ
син — МИРОСЛАВ з дружиною ОЛЕНОЮ і дітьми: НЕСТОРОМ, ТАРАСОМ, МИКОЛОЮ, МИРОСЛАВОМ, ГАЛИНОЮ і МАРТУСЕЮ
син — ВАСИЛЬ БАХІР з дружиною МАРІЄЮ і дітьми: ЗЕНОНОМ і ЕВУНЕЮ
та ближча і дальша Родина в Канаді, Польщі і Україні

У великому смутку повідомляємо Приятелів і все Українське Громадянство, що 4-го жовтня 1974 р. в Маямі, Флорида, з волі Всевишнього, відійшов у Вічність наш Незабутній ДРУГ, КОМПОЗИТОР І ТЕОРЕТИК МУЗИКИ

ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ ОВЧАРЕНКО

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ДРУЗІ

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

повідомляють, що

в неділю, 13-го жовтня 1974 року, о год. 12-ій вполудне

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

в 15-ЛІТТЯ СМЕРТИ ПРОВІДНИКА ОУН

СЛ. П. СТЕПАНА БАНДЕРИ

Безпосередньо після Панахиди відбудуться в Домі ОУВФ при 315 Схід 10-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ

з доповіддю д-ра АНАТОЛІЯ БЕДРІЯ

Проситься усі Молодечі і Комбатантські організації прийти на Службу Божу і Панахиду з організаційними прапорами.

Закликаємо усе Українське Громадянство до численної участи.

УПРАВИ ОУВФ в НЮ ЙОРКУ

ГОЛОВНИЙ КОМІТЕТ ПІДГАЄЧАН подає до відома своїх Земляків та Української Спільноти взагалі, сумну вістку, що в суботу, 7-го вересня 1974 року, в місті Ноттінґгем, Англія, після важкої недуги, відійшов у Вічність

св. п.

о. Д-р АНТІН МИХАЛЬСЬКИЙ

Народжений 19-го червня 1924 року в Гайворонці, пов. Підгайці.

Провідний церковний та суспільно-політичний діяч; виховник молоді; член Редакційної Колеґії збірника „Підгаєцька Земля".

СВЯЩЕНИЧІ ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в четвер, 12 вересня 1974 року.

Замість квітів на могилу, просимо складати датки в Його імені на Видавничий Фонд збірника „Підгаєцька Земля".

ПРЕЗИДІЯ ГОЛОВНОГО КОМІТЕТУ ПІДГАЄЧАН
Детройт, ЗСА

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої і Незабутньої ТЕТОЧНОЇ СЕСТРИ і ТЕТИ

бл. п.

МАРІЇ З БАЧИНСЬКИХ АВДИКОВСЬКОЇ

вдови по б. начальнику суду в Перемишлянах

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в Детройті, Міш., в церкві св. Івана Хрестителя дня 22-го жовтня 1974 року, о год. 7:30 рано і в Ню Йорку, Н. Й., в церкві св. Юрія того ж самого дня.

Про молитви за Душу Покійної просять Приятелів і Знайомих в глибокому смутку:

д-р КСЕНЯ ЛЕБЕДОВИЧ з Родиною
інж. ІВАН ЯНОВИЧ з Родиною
Мати ІРИНА, ЧСВВ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашої Найдорожчої і Незабутньої БРАТОВОЇ і ТЕТИ

бл. п.

ДАРІЇ З ШЕХОВИЧІВ ЯНОВИЧ

Дружини інж. ІВАНА ЯНОВИЧА в Сент Пол, Міннесота

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в Детройті, Міш., в церкві св. Івана Хрестителя дня 21-го жовтня 1974 року, о год. 7:30 рано

Про молитви за Душу Покійної просять Приятелів і Знайомих в глибокій жалобі:

д-р КСЕНЯ ЛЕБЕДОВИЧ, братова, з мужем
Мати ІРИНА, ЧСВВ, братова

Сестрінки і сестрінниці:
д-р МІЛЯС ЛЕБЕДОВИЧ з Родиною
ЛІДІЯ КАЗІЄВИЧ з Родиною
СВІТЛЯНА КОРДУБА з Родиною
д-р ВІКТОР ЛЕБЕДОВИЧ з Родиною
д-р ОЛЕГ ЛЕБЕДОВИЧ

З великим сумом повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 7-го жовтня 1974 року, по довгій недузі, упокоївся в Бозі в Джерзі Ситі, Н. Дж. наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО МАЦЯХ

народжений 17-го вересня 1893 року в селі Дмитрів, пов. Радехів, Україна, довголітній член УНСоюзу Відд. 270 в Джерзі Ситі, УНДому і УККА.

ПАРАСТАСИ будуть відправлені в середу і четвер, 9-го і 10-го жовтня 1974 року о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Ковальчика в Джерзі Ситі, Н. Дж.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 11-го жовтня 1974 р. з похоронного заведення о год. 8:30 ранку до церкви св. ап. Петра і Павла при Бейтві Авеню, опісля по СЛУЖБІ БОЖІЙ на Holy Cross Cemetery, N. Arlington, N.J.

В глибокому смутку:

МАРІЯ — дружина
СТЕФАНІЯ і ПАРАСКЕВІЯ — дочки
ВАСИЛЬ — син
ВІНСОН РАЙДЕР — зять
ВІНСОН МИХАЙЛО і МАРІЯ РАЙДЕР — внуки
та ближча і дальша Родина тут, в Канаді і в Україні

В Греції відбудуться вибори

Атени. — Уряд Греції під проводом Константина Караманліса подався до димісії, щоб у переходовому періоді в Греції могла бути переведена підготова до загальних виборів до парляменту, які є назначені на 17 листопада. Це будуть перші загальні вибори в Греції за час останніх десять років. У переходовому періоді до виборів Константин Караманліс очолюватиме тимчасовий уряд. 45 днів після переведення виборів в країні відбудеться плебісцит, щоб вирішити майбутнє короля Константина і грецької монархії.

Уряд встановив контролю над великими експортами зерна

Вашингтон. — У понеділок, 7-го жовтня, федеральний Уряд встановив обмежену контролю над експортом великих кількостей кукурудзи, пшениці, сойового бобу та сорґому, щоб запобігти раптовим і надмірним виснажуванням запасів цих зерн, а також, щоб не допустити до таких „клопітливих ситуацій", як недавнє уневажнення продажу кукурудзи та пшениці Совєтському Союзові. Згідно з нововстановленими правилами, Уряд повинен дати свою згоду на ті закордонні продажі зерна, які виносять понад 50,000 тонн. Про ці пляни Уряду поінформував секретар сільського господарства Ерл Батс, який сказав, що наразі ця система обмеження експортів є „на добровільній базі", але якщо виявиться, що великі американські продавці зерна не будуть співпрацювати з Урядом, то система перетвориться в примусову урядову контролю над експортом зерна. Заява Уряду про встановлення цієї обмеженої і добровільної контролі над експортом деяких родів зерна вже мала вплив на ціни кукурудзи та сойового бобу. Ціна одного бушля кукурудзи впала з 3.66 доляра до 3.16 доляра, а сойового бобу з 9.28 до 8.28 доляра. Обниження в цінах цих підставових кормів для рогатої худоби, свиней і курей може спричинитися до збільшення постачання м'ясних продуктів, а це означатиме, що ціни на м'ясні продукти також впадуть.

Західні европейські держави перестерігають перед конфронтацією з арабськими країнами

Брюссель. — Західньоевропейські уряди починають у відповідь на пропозиції американського уряду оформляти і узгіднювати свою політику у відношенні до арабських держав – нафтових продуцентів. На основі аналізи інформацій з окремих столиць коментатори твердять, що західньоевропейські держави не підтримають „твердої" політики у відношенні до нафтових продуцентів, вважаючи, що інтерес всіх сторін вимагає ґрунтовних консультацій і узгіднення спірних питань. У ніякому випадку европейські держави не є готові на те, щоб рішитися на конфронтацію з арабами, вважаючи, що це не тільки не принесе розв'язки, але може позбавити конечного пального. Французькі політичні чинники заступають погляд, що у нормалізації відносин на нафтовому відтинку заінтересовані не тільки ці країни, які нафту імпортують, але й ці, які її експортують. Погіршення господарської ситуації, рецесія, чи навіть економічна депресія і криза позначається у свою чергу також на добробуті арабських держав і тому одні і другі повинні поробити всі конечні заходи, щоб не допустити до конфлікту.

Речники Европейського Спільного Ринку підкреслюють, що західні европейські країни є набагато більше залежні від країн-експортерів нафти, як це є у випадку ЗСА і тому вони не можуть безумовно підтримати американських плянів і пропозицій.

Протоієрей Володимир Гай буде висвячений на єпископа УПЦ в ЗСА

Бавнд Брук, Н. Дж. — Згідно з повідомленням „Українського Православного Слова" з жовтня 1974 р., цієї суботи 12 жовтня, тут відбудеться хіротонія о. протоієрея Володимира Гая на єпископа Української Православної Церкви в ЗСА. Хіротонія почнеться постригом у чернецтво в Бавнд Бруку 12 жовтня, а наречення в єпископа відбудеться 19-го жовтня в Джансон Сиіті, Н. И. під час Собору. Сама Хіротонія буде переведена в церкві св. Володимира на Пармі, Огайо, у 50-річчя існування цієї парафії.

Новопризначений єпископ УПЦ в ЗСА виконуватиме функції єпископа вікарія Митрополита для Південноамериканської єпархії. О. протоієрея Володимира Гая обрано кандидатом на єпископа на Соборі єпископів в травні цього року.

Американські поляки уточнюють своє відношення до приїзду Едварда Ґєрика

Ню Иорк. — Газета „Нови дзєннік" з 8-го жовтня опублікувала ширшу інформацію про „заяву президента Конґресу Польонії" у зв'язку з офіційною візитою в ЗСА польського партійного лідера Едварда Ґєрика. У своїй заяві президент Конґресу Американської Польонії відкидає арґументи, мовляв, американські поляки повинні б позитивно поставитися до цих відвідин, бо „він (Е. Ґєрик) є гостем З'єднаних Стейтів", чи що „нереальним є відмовляти визнання комуністичному режимові в Польщі, якщо його визнає наш американський уряд". Не визнаючи польського комуністичного режиму, а Е. Ґєрика, партійного генерального секретаря, за голову держави, американські поляки не можуть його вітати в З'єдинених Стейтах, хоч в принципі „Конґрес Американської Польонії підтримує послідовно засаду розвитку торговельних взаємин і економічної допомоги для Польщі у переконанні, що це скріпить польський народ у його спротиві чужій йому комуністичній ідеології". У заяві говориться про те, що Конґрес Польонії підтримував закон про признання для Польщі статусу упривілейованої держави у взаєминах з ЗСА, включно з американськими кредитами для Польщі. Але одночасно Конґрес засуджував і продовжує засуджувати політику польської влади, спрямовану на здавлювання основних прав людини. З уваги на те, що Е. Ґєрик є найвищим репрезентантом отого ворожого для Польщі режиму і неприємливої комуністичної ідеології, Американська Польонія не може його вітати, бо це було б рівнозначним з визнанням в Польщі комуністичної системи і режиму.

„Щиро вірю, — твердить президент Польонії у заяві, — що ціллю всіх нас є свобода Польщі і право польського народу на вибір свого уряду; того, що в демократичному світі називаємо правом самовизначення. Не можемо при цьому, не вільно нам, поділитися і розбитися на протилежні табори в той час, коли від нашої постави залежить не тільки наше майбутнє в Америці, але також здійснення життьових інтересів польського народу".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЖОВТНЯ 1974 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд., о год. 7:30 веч. в УНДомі в Ірвінґтоні. Проситься вирівняти чл. вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Леся Назарук, касир, Ю. Баранюк, фін. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання вкладок від Т-ва Дністер — 430 Відд за міс. жовтень як слідує: Дім УНСоюзу при 5004 Н. Олд Йорк Рд., 11 жовтня, від год. 6-7 веч.; в Укр. Домі при 23-ій і Бравн вул., 19 жовтня від год. 7-9 веч. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — Управа Відділу.

СУБОТА, 12-го ЖОВТНЯ 1974 р.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 266 Відд. о год. 7:30 вечора в Укр. Гор. Клюбі, 3-5 Теллер вул. 7а порядку: звіт з окружних зборів в Коговс. Проситься чл. прибути. — В. Труфин.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя 270 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі. На порядку: звіти — фінансові, організаційні, збирання чл. вкладок і інші справи. — В. Бутковський, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 13-го ЖОВТНЯ 1974 р.

ГЕМТРЕМК, Міш. Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі при 2376 Грилінґ вул. Проситься чл. прибути. — М. Бориськевич, рек. секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — І. Ващук, голова, П. Федик, фін. секр.

Бойківщина — невід'ємна частина України

По обидвох узбіччях середньої частини Карпат простягається Бойківщина. Від сивої давнини заселює її вітка українського народу, звана верховинцями — бойками. Населення Бойківщини відзначається високою культурою, глибокою релігійністю, національною свідомістю і мистецькою творчістю. Бойки плекали і передавали з покоління в покоління елементи величної давньої бойківської культури й зберегли їх специфічні давні риси в мові, одягах, співах, звичаях і музиці, а також у сучасній народній різьбі, вишивці і т. п. чим викликають захоплення не лише у своїх, але й чужинців. Широко відома бойківська архітектура, особливо церковного будівництва; яка має відмінності для різних околиць. Піснями-коломийками дівчата і вівчарі на полонинах оспівують чарівну красу природи Бойківщини — вужчої їх батьківщини, та мальовничі виглядом села, розкинені по верховинах, серед садів, гаїв і дібров, і з глибини своїх душ виливають ними свою радість і журбу. Бойківщина — це невід'ємна частина України.

Для дослідження території, історії, традицій і культури Бойківщини, засновано було в Самборі 1927 р. музейне Т-во „Бойківщина", яке в роках 1931-1939, видало одинадцять чисел журналу „Літопис Бойківщини". Друга світова війна перешкодила сповнити головний задум Товариства опрацювати монографію Бойківщини. Тут, на еміґрації, засновано в 1969 р. Т-во „Бойківщина" з осідком у Філядельфії, яке поставило собі за мету, для збереження і плекання на чужині культури і мистецької творчости бойків, зібрати і видати матеріяли про побут, звичаї, культурно-освітнє, релігійне, суспільно-громадське і політичне життя та їхню словесну й письменницьку творчість, бо ж це неоцінені скарби всього українського народу.

Щоб зберегти мистецьку творчість, як народна ноша, вишивка, килими, писанки, різьби, кераміка, глиняні вироби і світлини архітектурного будівництва, особливо церков, засновано музей „Бойківщина" у Філядельфії, в якому зібрано вже чимало експонатів. По 30-річній перерві Т-во „Бойківщина" видає „Літопис Бойківщина", піврічник, присвячений історії, культури й побуту бойківського племени, який є продовженням „Літопису Бойківщини" в Самборі. Досі на еміґрації появилось 19 чисел. Також видано вже збірник

Тепер підготовляється видання монографії, яка відомостями про життя-буття і культуру охоплюватиме всю територію Бойківщини. Багато матеріялу уже зібрано, а відомостей про деякі округи, повіти, міста й села досі не вдалося зібрати.

В дальшій черзі плянується видати „Альбом" зі світлинами з цілої території Бойківщини та „Музичний Збірник" з нотами.

Щоб належно відмітити вклад труду кількох поколінь бойків у всі ділянки життя української спільноти і видати монографію, „Альбом" і „Музичний Збірник", потрібні: 1. спомини присвячені дослідам історії, культурі і побуту бойківського племени: 2. світлини з церковними краєвидами, оселями і з будинками з громадського життя; 3. записи арій з нотами; 4. для Музею потрібно експонатів як: ноша, вишивка, мистецькі вироби, різні видання і т. п.

Рідні Землі покинули ми, щоб фізично себе зберегти. Тут, на чужині, де повна свобода, обов'язком колишніх мешканців Бойківщини є зібрати й видати матеріяли про здобутки бойківської культури і мистецької творчости, щоб зберегти це для майбутніх поколінь, щоб зберегти це для історії українського народу.

Говорять, а деякі дослідники навіть пишуть, що бойки вперті. Історичні факти стверджують, що впертість бойків проявляється, але лише в позитивному напрямі й розпочате діло вони завжди доводять до успішного закінчення, не зважаючи на труднощі й перешкоди.

Сподіємося, що колишні мешканці Бойківщини в скорому часі відгукнуться на заклик Товариства „Бойківщина" і з „бойківською" впертістю зберуть і перешлють вищезгадані матеріяли, на які Т-во „Бойківщина" жде.

Всякі матеріяли й експонати слід слати на адресу Т-ва „Бойківщина", 2222 Брандивайн Стріт, Філядельфія, Па. 19130.

Володимир Андрушко

ТАРЗАН, 7190. ПРИЯТЕЛІ ОБГОВОРЮЮТЬ СИТУАЦІЮ

Коли ми входили в кабаре, то я не завважив, що танцюристка називається Серіна... Вона правдоподібно є власницею цього клюбу!

Ти, Петре, не мусиш оправдуватися переді мною в справі цієї дівчини... У ній є щось особливого, що зацікавило мене!

Ха! Я, приятелю, ніколи не чув, щоб хтось описував такі почування в такий спосіб!

... Я тільки знаю, Тарзане, що відколи ми прибули до Луанди, то б'ємо головами об стіну!

... А я все одно чомусь передчуваю, що ситуація почне роз'яснюватися — і то незабаром!!!